

การพัฒนากระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT)
The development of a participatory administrative process to improve
the quality of reading learners (RT)

ลัดดาพรรณ จันทร์ปรีดา

Laddaphan Junepreeda

โรงเรียนบ้านสีแยก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

Banseyak School Sakaeo Primary Education Service Area 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

Office of the Basic Education commission Ministry of Education

kitkan12345@gmail.com

Received: 15 December 2022

Revised: 28 June 2023

Accepted: 28 June 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1.เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการบริหารและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) 2.เพื่อสร้างและหาคุณภาพของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT) 3.เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT)4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT) ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง นักเรียน จำนวน 168 คน และ ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ และสถิติทดสอบที (independent simple t – test)

ผลการวิจัย พบว่า 1.ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2. รูปแบบกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน(RT)ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความไว้วางใจ 2. ความผูกพันต่อองค์กร 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน และ 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน 3. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT) ไปใช้ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการประเมินความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ในการนำกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน ไปใช้ โดยภาพรวมพบว่า มีความถูกต้องอยู่ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 5 . การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนโดยวัดผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสีแยก โรงเรียนคลองยางนุสรณ์ โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวินิตยาสถาภิบาลศึกษาสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6.ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสีแยก โรงเรียนคลองยางนุสรณ์ และโรงเรียนบ้านหนองผักแว่น ปีการศึกษา 2563 หลังการนำคู่มือไปทดลอง โรงเรียนบ้านสีแยก โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ใน

ระดับดีมาก แต่โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยาลัยมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี 7.ความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนากลยุทธ์ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this research were: 1. To study current conditions, problems, desirable conditions of the administrative process and guidelines for developing the quality of reading learners (RT).2. To create and find the quality of participatory administrative processes that affect the quality of reading learners (RT).3. To study the results of using participatory administrative processes that affect the quality of reading learners (RT).4. To study the satisfaction with the participatory administrative process to improve the quality of reading learners (RT). The population were school directors, teachers, parents, 168 students and 17 informants .The tools were questionnaires and interview forms. The statistics in the research were content analysis, frequency, percentage, mean, standard deviation, and independent simple t-test.

The results of the research were as follows: 1. The analysis of the current state of participatory management process to develop the quality of reading learners (RT), in an overall, there was practiced at a high level.2. Model of participatory management process for learner quality development, the reading aspect (RT) consisted of 4 components: 1) trust, 2) commitment to the organization, 3) setting goals and objectives and 4) independence in performance.3. Evaluation results of the suitability and feasibility of implementing the participatory management process to develop the quality of reading learners (RT), in an overall, it was found that the appropriateness and possibility were at the highest level.

4. The results of the assessment of the correctness and usefulness of the participatory management process to develop the quality of reading learners were used. In an overall, it was found that the correctness and the usefulness were at the highest level.5. Comparison of students' post-test learning achievement by measuring the use of participatory management manuals that affected learners quality development in reading, Prathom Suksa 1 students at Ban Si Yaek School, Khlong Yang Anusorn School, Ban Nong Phak Waen School, Sriwattana Wittaya Kindergarten School, were higher than pre-test with a statistical significance level at the .01. 6. Evaluation results of students' reading ability Prathom Suksa 1, Ban Si Yaek School, Khlong Yang Anusorn School, and Ban Nong Phak Waen School in the academic year 2020 after using the experimental manual. In an overall, the evaluation was at the highest level, but Sriwattana Wittaya Kindergarten School was at high level.7. Satisfaction with the participatory management process that affected the quality development of reading learners, in an overall it was found that satisfaction was at the highest level.

Keyword: development of strategy, achievement improvement

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดไว้ใน มาตรา 54 และสาระของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 10 วรรคหนึ่งกล่าวว่า “การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่ เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553: 5) สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด 1 มาตรา 6 ระบุเจตนารมณ์ของการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจนว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับ วีระศักดิ์ วงษ์อินทร์ (2557 :125) ที่กล่าวว่า การศึกษาเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข อีกทั้งยังช่วยเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านของประเทศ

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554:17) ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มีเป้าหมายหลักสามประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาและมีการรอบแนวทางการศึกษา 4 ประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่าง เท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และศีลธรรมสามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวทางพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะ และความรู้พื้นฐาน ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน เช่นเดียวกับ มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัด การศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและตามศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมแต่ระดับการศึกษา ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา จึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้เป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มีความสุข กระทรวงศึกษาธิการ ยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อนำพาประเทศสู่ความเจริญก้าวหน้า โดยให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนตั้งแต่เริ่มเรียนกำหนดเป็นนโยบายสำคัญ คือ ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และมีมาตรการประเมินผลให้เป็นรูปธรรม โดยกำหนดให้มีการประเมินการอ่าน การเขียน ตลอดปีการศึกษา จำนวน 4 ครั้ง เพื่อสรุปผลและรายงานต่อ สพฐ. โดยใช้เครื่องมือจากสำนักทดสอบการศึกษาแห่งชาติ สพฐ. และจากปีการศึกษา 2561 ที่ผ่านมาเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 ได้รับการประเมินผลการ

ทดสอบการอ่าน การเขียน ในภาพรวมนักเรียนมีพัฒนาการอ่านการเขียนเป็นไปในทางที่ดีขึ้น ผลการเรียนรู้ดีขึ้น แต่ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่งต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีผลการทดสอบการอ่านการเขียนอยู่ในระดับพอใช้ และปรับปรุง ซึ่งเป็นปัญหาที่ทางโรงเรียนต้องให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนเพื่อให้ปลอดนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ จากการประเมินผลความสามารถด้านการอ่านได้

จากผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านออก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่ายังมีนักเรียนจำนวนหนึ่ง ที่มีผลการอ่านและการเขียนต่ำกว่ามาตรฐาน จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่องโดยได้ มีการวางแผนในระยะเร่งด่วน และระยะยาวในการตรวจสอบและคัดกรองการอ่านของนักเรียน และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านรายบุคคล สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านและเขียนไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานที่กำหนด ส่วนในระยะยาวได้จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อสนองต่อจุดเน้นและแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน ศึกษานิเทศก์และตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนนำไปใช้ในการพัฒนาการอ่าน การเขียนของนักเรียนให้เกิดคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. 2553)

จากปัญหาการพัฒนาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ดังกล่าวมาข้างต้น โรงเรียนบ้านสี่แยก ซึ่งเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายที่พบปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีผลการสอบด้านการอ่านออก เขียนได้ไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานที่ สพฐ. กำหนดเช่นเดียวกัน ทำให้ผู้วิจัย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่การเป็นผู้บริหารในโรงเรียน มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา โดยการระดมความคิด (Brainstorm) จาก ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ร่วมกัน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหาด้านการอ่านออก เขียนได้ ของโรงเรียนแห่งนี้และผลการศึกษาค้นคว้าจะนำไปสู่การปรับปรุงวิธี ปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกฝ่าย อันจะนำมาเป็นแนวทางการประสานความร่วมมือของการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนให้มีคุณภาพต่อไป

จากสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมาโรงเรียนบ้านสี่แยก มีผลการประเมินสมศ. รอบที่ 1 ปี 2553 อยู่ในระดับ พอใช้ และผลการประเมินสมศ.รอบที่ 2 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ พอใช้ ผลการประเมินมาตรฐานที่ 5 ไม่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านการรับรองจาก สมศ. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นลำดับที่ สุดท้ายของเขตพื้นที่ จาก 118 โรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 และโรงเรียนก็ยังประสบปัญหาในเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน โดยเฉพาะด้านการอ่าน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นพื้นฐานที่นักเรียนจะเลื่อนขั้นต่อไป อาจจะส่งผลให้คุณภาพด้านการอ่านของนักเรียนมีปัญหาในระดับชั้นที่สูงขึ้น นอกจากนี้ปัญหาส่วนหนึ่ง มาจากการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน ไม่มีเวลาดูแลนักเรียน เนื่องจากต้องทำมาหาเลี้ยงชีพในแต่ละวัน ปล่อยให้เด็กเรียนอาศัยอยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย หรือคนแก่ ซึ่งไม่สามารถที่จะให้คำแนะนำในการเรียน โดยเฉพาะการสอนให้อ่าน ให้เขียนหรือทำการบ้านได้ (รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนบ้านสี่แยก , 2558 : 12) และปัญหาที่พบอีกส่วนหนึ่งคือ การประสานงานของโรงเรียนไปยังชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียน พบว่า ยังขาดความร่วมมือจากชุมชน หน่วยงานภายนอกที่จะมาช่วยเหลือ หรือมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้ขาดความเชื่อมั่นจากผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานมาเรียนที่นี่ นักเรียนจึงลดลงทุกปี สาเหตุของปัญหา ในเรื่อง การพัฒนาคุณภาพด้านการอ่านของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และศึกษาระบบการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) พบว่า มีสาเหตุของปัญหาหลายประการ ดังนี้ 1) การจัดการเรียนการสอนที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรดี นกเกษม (2556 : 115) ที่ว่าการสนับสนุนการอ่านของครู เป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน ทั้งการเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่าน การอบรมสั่งสอน และการให้คำแนะนำในการอ่าน และสอดคล้องที่กล่าวว่าครูเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างนิสัยรักการอ่านให้กับนักเรียน เป็นผู้คอยแนะนำ 2) การดูแลเอาใจใส่ในการเรียนจากผู้ปกครอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ออสตินแอนด์ คาร์เซนเดน (Austin and Casselden ,2010

: 113-135) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านการอ่านและการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจะไม่ประสบผลสำเร็จถ้าพ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญ รวมทั้งผลการวิจัยของ บาร์โน จาบินและอโตะชิ (Bano Jabeen and Qutoshi) (2018 : 42-59) พบว่า บทบาทของผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความสนใจในการอ่านของเด็ก ถ้าพ่อแม่มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาการอ่านหนังสือของเด็กในช่วงวัยเด็กก็จะสามารถพัฒนานิสัยรักการอ่านเป็นกิจกรรมประจำได้ดีขึ้น และการพัฒนาเจตคติต่อการอ่าน ด้วยการจัดเตรียมเอกสารการอ่านและสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรกับการอ่านที่บ้าน สอดคล้องกับงานวิจัย วรดี นกเกษม (2556 : 127) พบว่า สภาพแวดล้อมการอ่านที่บ้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมการอ่านที่บ้าน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของบุคคลซึ่งพัฒนาการของบุคคลนั้นมาจากปัจจัยสำคัญสองประการคือ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม เพราะฉะนั้นนิสัยรักการอ่านจะเกิดขึ้นได้ส่วนหนึ่ง ย่อมมาจากสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมการอ่าน 3) ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่องการอ่าน การเขียน ระหว่างโรงเรียนและผู้มีส่วนได้เสียในการศึกษา จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นถึงที่มาของปัญหาที่พบ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการทำการศึกษาวิจัยในเรื่อง การพัฒนากระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (Reading Test: RT) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ประสบผลสำเร็จจึงควรได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องและหลากหลาย ทั้งกิจกรรม ภายในห้องเรียน กิจกรรมห้องสมุด กิจกรรมของโรงเรียน และกิจกรรมนอกสถานที่ ซึ่งควรนำนักเรียนไป ร่วมกิจกรรมการอ่านกับหน่วยงานภายนอกบ้าง ตามแต่โอกาสจะเอื้ออำนวย จะทำให้เด็กสนใจการอ่าน มากขึ้น และมีพัฒนาการด้านการอ่านดีขึ้นตามลำดับ

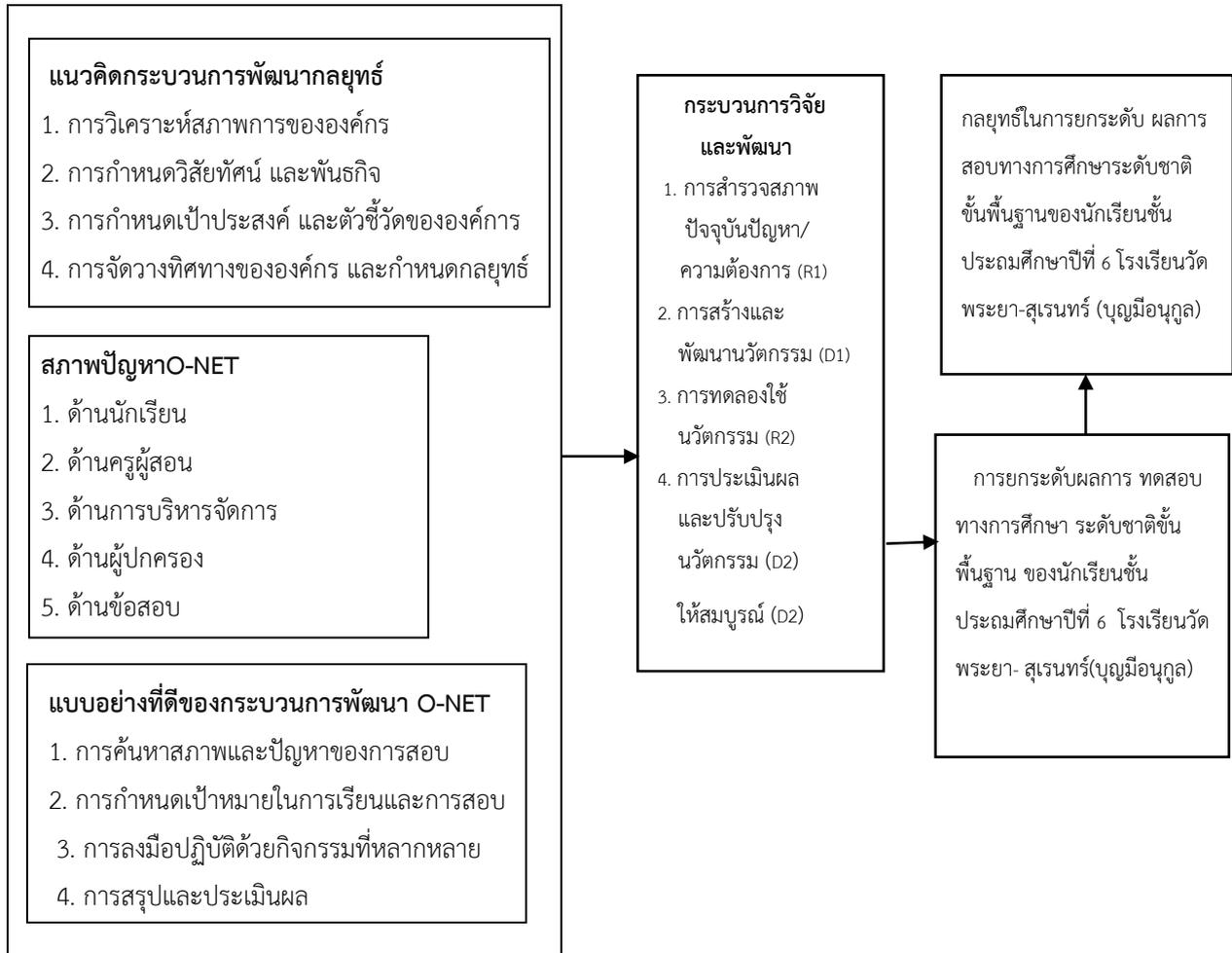
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการบริหารและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT)
2. เพื่อสร้างและหาคุณภาพของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT)
3. เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT)
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผลการวิจัยกระบวนการบริหารการมีแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT) สามารถนำไปปรับใช้กับบริบทที่ใกล้เคียงกันได้
2. เกิดประโยชน์กับชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่านออกเขียนได้ ไว้เป็นสารสนเทศในการบริหารจัดการกับข้อมูลอย่างเป็นระบบได้

กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods research) เก็บข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลคุณภาพโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยรวม 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการบริหารและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) 1.ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการบริหารและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) 2. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) 1.ศึกษาทฤษฎี ได้แก่ 1.1 ศึกษาเอกสาร แนวทางเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของโรงเรียนต้นแบบ 1.2 สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) 2. ประชุมสัมมนาทางวิชาการ 3. ตรวจสอบความถูกต้องของร่างกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) 4. ตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและประโยชน์ ของร่างกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน(RT) 4. นำร่างกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน(RT) ไปทดลองใช้ (try out) ในปีการศึกษา 2563 ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน(RT)

1. ผลการศึกษาการใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) 2. ศึกษาผลการประเมินความเหมาะสมที่มีต่อคู่มือกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) โดยครูและผู้ปกครอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการบริหารและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ประชากร ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านสีแยก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 180 คน แบ่งเป็น ครูโรงเรียนบ้านสีแยก จำนวน 7 คน นักเรียน จำนวน 54 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 82 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครู ที่เป็นโรงเรียนต้นแบบ มีกระบวนการบริหารและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) จำนวน 4 โรงเรียน ที่เป็นต้นแบบ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) และ ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครู จำนวน 4 คน และศึกษานิเทศก์ 3 คน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ประชากร ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ของโรงเรียนบ้านสีแยก จำนวนทั้งสิ้น 150 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถาม สร้างขึ้นจากการบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้ออกแบบสอบถามให้สอดคล้องกับการวิจัย โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ 2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม ศึกษาการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ครอบคลุมเนื้อหา 3. นำแบบสอบถามจากข้อ 2 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 0.916$ 4. นำแบบสอบถามจากข้อ 3 มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของคอนบราด เท่ากับ 0.889 5. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 4 มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t - test

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-40 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 121 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความไว้วางใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวมมีสภาพที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และจากการวิเคราะห์ค่าดัชนี ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI modified) ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน

(RT) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในภาพรวมมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความไว้วางใจ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับสูง ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน และด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง และด้านความผูกพันต่อองค์กร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัญหาและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านความไว้วางใจ พบว่า ผู้บริหารควรยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร เพื่อสร้างความไว้วางใจกับทุกภาคส่วน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจในการบริหารงานและบริหารบุคคล บริหารงานแบบโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาสนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ผู้บริหารควรปฏิบัติกรเป็นแบบอย่าง มุ่งมั่นพัฒนาสู่ความสำเร็จ โดยยึดกรอบมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของชุมชน ไม่ทำประโยชน์ส่วนตน บุคลากรขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง เกิดภาวะแข่งขันในการทำงานในองค์กร และควรจัดกิจกรรมให้บุคลากรมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

3.3 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน พบว่า ผู้บริหารไม่มีความชัดเจนในการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน ระบบบริหารไม่มีมาตรฐาน ขาดการวางแผนร่วมกันในองค์กร ขาดความตระหนักในการให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายร่วมกัน ขาดความเข้าใจในพันธกิจขององค์กร การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าการทำความเข้าใจในนโยบายและวัตถุประสงค์องค์กร ควรมีการทำกับดูแล ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

3.4 ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารขาดความยืดหยุ่นและความศรัทธาในการบริหารจัดการ การกำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างขวัญกำลังใจ ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่รับฟังความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน ยึดติดกับการสั่งการจากต้นสังกัด และวางตัวบุคคลไม่เหมาะสมกับงาน

3.5 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบคือ 1) ด้านความไว้วางใจ 2) ด้านความผูกพันต่อองค์กร 3) ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน และ 4) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน โดยมีหลักการบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบขององค์ประกอบด้านความไว้วางใจ มีประเด็นในการดำเนินงาน ดังนี้ 1. ผู้บริหารให้ความไว้วางใจบุคลากร ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงาน 2. จัดทำรายงานการบริหารงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่าง เสนอต่อผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง 3. กำหนดแนวทางการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน 5. จัดประชุมบุคลากร เพื่อร่วมกันวางแผนในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการติดตาม ประเมินผล เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ

3.6 ผู้บริหารให้การยอมรับในความรู้และความสามารถ เพื่อให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น องค์ประกอบด้านความผูกพันต่อองค์กร มีประเด็นในการดำเนินงาน ดังนี้ 1. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจและให้ความเชื่อมั่นในการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งผลต่อการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของบุคลากร 2. ส่งเสริมและสนับสนุนการ

จัดสัมมนา ฝึกอบรมแก่บุคลากร เพื่อก่อให้เกิดความผูกพัน และความภาคภูมิใจในการทำงานร่วมกัน 3. ส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ และนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน 4. ผู้บริหารให้ความมีอิสระในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ 5. กำหนดวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา เพื่อให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและเกิดความภาคภูมิใจในการทำงานร่วมกัน 6. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและมีอำนาจในการตัดสินใจมากขึ้น

4. ผลการประเมินความเหมาะสมในการนำกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน ไปใช้ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความไว้วางใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน ไปใช้ โดยภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความไว้วางใจ มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

5. ผลการประเมินความถูกต้องในการนำกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน ไปใช้ โดยภาพรวมพบว่า มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความไว้วางใจ มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเป็นประโยชน์ในการนำกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน ไปใช้ โดยภาพรวม มีความเป็นประโยชน์ได้ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาผลการประเมินในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านความไว้วางใจ มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน และด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่น้อยที่สุด คือ ด้านความผูกพันต่อองค์กร มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

5. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT)

5.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนโดยวัดผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสีแยก โรงเรียนคลองยาง นุสรณ์ โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา สูงกว่า ก่อนเรียนโดยวัดผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสีแยก โรงเรียนคลองยาง นุสรณ์ และโรงเรียนบ้านหนองผักแว่น ปีการศึกษา 2563 หลังการนำคู่มือไปทดลอง โรงเรียนบ้านสีแยก โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก แต่โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยาปีการศึกษา 2563 หลังการนำคู่มือไปทดลอง โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยาโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี

6. ความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT) ในภาพรวมมีสภาพที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านความไว้วางใจ ทั้งนี้อาจเพราะการที่ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายเป็นระยะ พร้อมทั้งมอบหมายงานที่สำคัญ ๆ ให้แก่บุคลากรอยู่เสมอ และมีการพิจารณาจากองค์ประกอบหลายอย่างเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้บังคับบัญชาที่จะมอบหมายงานในด้านต่าง ๆ แก่ผู้บุคลากร ซึ่งในบางครั้งการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานจำเป็นต้องส่งเสริมด้วยการให้อิสระการตัดสินใจในการทำกิจกรรมแก่บุคลากรยกย่องให้เกียรติ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด (อรุณ รักธรรม. 2540: 269) การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1) การไว้น้ำใจเชื่อใจ 2) การติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลทั้งแนวตั้งแล แนวนอน 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเป็นหลัก และ 4) การทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับงานวิจัยของบรรชา บุญสิงห์ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความไว้วางใจกัน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิดา นิลมณี (2554) ที่ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน ความผูกพันที่จะปฏิบัติ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และความเป็นอิสระต่อการรับผิดชอบในงาน และการไว้วางใจกัน ตามลำดับ

2. รูปแบบกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT) ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความไว้วางใจ 2) ความผูกพันต่อองค์กร 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน และ 4) ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ความไว้วางใจ เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารควรยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร เพื่อสร้างความไว้วางใจกับทุกภาคส่วน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ชุมเทในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจในการบริหารงานและบริหารบุคคล บริหารงานแบบโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาสนับสนุน ส่งเสริม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าของงานที่มอบหมายเป็นระยะ พร้อมทั้งมอบหมายงานที่สำคัญ ๆ ให้แก่บุคลากรอยู่เสมอ และมีการพิจารณาจากองค์ประกอบหลายอย่างเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้บังคับบัญชาที่จะมอบหมายงานในด้านต่าง ๆ แก่ผู้บุคลากร ซึ่งในบางครั้งการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานจำเป็นต้องส่งเสริมด้วยการให้อิสระการตัดสินใจในการทำกิจกรรมแก่บุคลากรยกย่องให้เกียรติ ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด (อรุณ รักธรรม. 2540: 269) การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีองค์ประกอบอย่างน้อย 4 องค์ประกอบด้วยกัน คือ 1) การไว้น้ำใจเชื่อใจ 2) การติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลทั้งแนวตั้งแล แนวนอน 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเป็นหลัก และ 4) การทำงานเป็นทีม และสอดคล้องกับแนวคิดของชูชาติ พ่วงสมจิตร (2546: 211) ที่กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีหลักสำคัญ 6 ประการ คือ 1) การกระจายอำนาจและการให้อำนาจในการตัดสินใจ 2) ความไว้วางใจกัน 3) การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และร่วมรับผิดชอบดำเนินการ 4) มีความเป็นอิสระที่จะรับผิดชอบและสามารถดูแลตนเองได้ 5) ความผูกพันต่อกันและรู้สึกเป็นเจ้าของหน่วยงานร่วมกัน และ 6) การให้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและ

ทันสมัยต่อทุกคนที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จากการศึกษาของบรรชา บุญสิงห์และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข (2557) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความไว้วางใจกัน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาฤณี เหมือนโพธิ์ทอง (2554) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีม ของพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ด้านการไว้วางใจกัน อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านความผูกพันต่อองค์กร เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญอีกองค์ประกอบในการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารควรปฏิบัติกรเป็นแบบอย่าง มุ่งมั่นพัฒนาสู่ความสำเร็จ โดยยึดกรอบมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของชุมชน ไม่ทำประโยชน์ส่วนตน บุคลากรขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง เกิดภาวะแข่งขันในการทำงานในองค์กร และควรจัดกิจกรรมให้บุคลากรมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนดังกล่าว ความผูกพันต่อองค์กรเป็นความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานที่แสดงออกมาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร มีจุดร่วมที่เหมือนกันของสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร และเต็มใจที่จะทุ่มเทกำลังกายกำลังใจ เพื่อปฏิบัติงานให้องค์กร (Steers, 1977) การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ร่วมกัน มีการจัดประชุมบุคลากร เพื่อขออนุมัติงบประมาณของโครงการต่าง ๆ ตลอดจนการสนับสนุนส่งเสริมในกิจกรรมและโครงการต่าง ของโรงเรียน ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความผูกพันต่อองค์กรในการดำเนินกิจกรรมของทางโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพฑูรย์ ภูมิข้อ (2546) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่ามีการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความยึดมั่นผูกพัน อยู่ในอันดับสูงสุดนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความเติบโตขององค์กร องค์กรใดมีบุคลากรที่มีความรู้สึกผูกพันต่อองค์กรสูงย่อมนำมาให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้

2.3 ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารไม่มีความชัดเจนในการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงาน ระบบบริหารไม่มีมาตรฐาน ขาดการวางแผนร่วมกันในองค์กร ขาดความตระหนักในการให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายร่วมกัน ขาดความเข้าใจในพันธกิจขององค์กร การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าการทำความเข้าใจในนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ควรมีการกำกับดูแล ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องที่บุคลากรมีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความชัดเจนในการบริหารงาน เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน และมีการควบคุม กำกับ ดูแล ติดตามงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการปฏิบัติงาน มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ต้องมีวัตถุประสงค์หรือจุดหมายที่ชัดเจน 2) ต้องมีกิจกรรมเป้าหมาย และ 3) ต้องมีบุคคลหรือกลุ่มเป้าหมาย (จันทราณี สงวนนาม, 2553:167) การมีส่วนร่วมต่อการกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ขององค์กร สามารถทำการปฏิบัติบรรลุเป้าหมายง่ายขึ้นและตรงตามวัตถุประสงค์ซึ่งการบริหารแบบยึดวัตถุประสงค์อยู่บนรากฐานของความเชื่อว่า ผลการปฏิบัติงานขององค์กรที่ว่า เกี่ยวพันโดยตรงกับผลสำเร็จที่วัดได้ จุดมุ่งหมายของเทคนิค คือ การประสานงาน การทำงาน ของบุคคลเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยส่วนรวมเข้ากับความต้องการและผลประโยชน์ของตนเอง (Schleh, 1961) สอดคล้องกับงานวิจัย ของ กัญญวิญญู ธารีบุญ และ นพดล เจนอักษร (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ โดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้คือ ความผูกพันต่อองค์กร การพัฒนาทีมงาน การกระจายอำนาจ ความไว้วางใจกัน การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ การตัดสินใจร่วมกัน การร่วมกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ความเป็นอิสระในการบริหารองค์กร และเข้าใจธรรมชาติขององค์กร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา สุขสมัย, และประสพชัย พสุนนท์ (2558) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร

ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรของวิทยาลัยเทคโนโลยีสยามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่งในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารขาดความยืดหยุ่นและความศรัทธาในการบริหารจัดการ การกำกับ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน และสร้างขวัญกำลังใจ ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ไม่รับฟังความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน ยึดติดกับการสั่งการจากต้นสังกัด และวางตัวบุคคลไม่เหมาะสมกับงาน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้อิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมายและให้รายงานการปฏิบัติงานด้วยตนเอง เป็นการให้เสรีภาพแก่บุคลากรในการแสดงความคิดเห็น และการปฏิบัติงานสามารถทำงานอย่างเต็มที่และเต็มตามศักยภาพ ลักษณะงานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสระภาพ สามารถใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจด้วยตนเองในการกำหนดเวลาทำงาน และวิธีปฏิบัติงานให้งานนั้นแล้วเสร็จ โดยไม่มีการควบคุมจากภายนอก จะทำให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความรู้ความสามารถ และรู้สึกว่าการที่จะทุ่มเทกำลังความสามารถเพื่อทำประโยชน์แก่องค์กร และมีโอกาสได้ใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ใหม่ ๆ ออกมาเพื่อพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า (Steers, 1977) หากการปฏิบัติงานของบุคลากรขาดความมีอิสระ บุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา และขาดการส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพจากผู้บริหาร จะส่งผลให้บุคลากรขาดความทุ่มเทและเต็มใจในการทำงานอย่างเต็มที่ตามความรับผิดชอบที่ตนได้รับ ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นต่ำสุด คือ ด้านความผูกพันองค์กร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการบริหารสถานศึกษาใน มุ่งให้ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน เพื่อสร้างความไว้วางใจให้กับทุกภาคส่วน มีการวางแผนในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการติดตามประเมินผลคุณภาพผู้เรียน มีแนวทางในการติดต่อสื่อสารให้กับบุคลากร เพื่อให้บุคลากรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง จึงส่งผลให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและเกิดความผูกพันต่อองค์กร เพื่อให้งานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิดา นิลมณี (2554) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 3 พบว่ามีการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำกระบวนการการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน (RT) ไปใช้ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะกระบวนการที่สร้างขึ้นมีการดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้มาจากการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบในกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้รูปแบบมีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติจริง สอดคล้องกับ คีฟวีส์ (Keeves, 1988: 561-565) ที่กล่าวว่า การสร้างรูปแบบต้องอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจนเพื่อจะนำไปสู่การพยากรณ์ที่ตามมา ซึ่งสามารถรวบรวมได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ และรูปแบบที่ดีจะต้องผ่านการทดสอบหรือตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริง เนื่องจากจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบ คือ การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบที่สร้างขึ้นมาว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับการนำรูปแบบไปใช้ประโยชน์ต่อไปหรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ อินทร์สุภา (2559: 259-261) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมีคุณภาพในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ในการนำกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน ไปใช้ โดยภาพรวมพบว่า มีความถูกต้องอยู่ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะกระบวนการที่สร้างขึ้นมีการดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งได้มาจากการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบในกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT) ที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้รูปแบบมีความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ที่จะนำไปปฏิบัติจริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับ คีฟวีส์ (Keeves,

1988: 561-565) ที่กล่าวว่า การสร้างรูปแบบต้องอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจนเพื่อจะนำไปสู่การพยากรณ์ที่ตามมา ซึ่งสามารถรวบรวมได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ และรูปแบบที่ติจะต้องผ่านการทดสอบหรือตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริง เนื่องจากจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบ คือ การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบที่สร้างขึ้นมาว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับการนำรูปแบบไปใช้ประโยชน์ต่อไปหรือไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติ อินทร์สุภา (2559: 259-261) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมีคุณภาพในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

5. เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน (RT)

5.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนโดยวัดผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสี่แยก โรงเรียนคลองยางนุสรณ์ โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา สูงกว่า ก่อนเรียนโดยวัดผลการใช้คู่มือการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่าน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของธนา รุศรีวรรณ (2562: 216-218) ได้วิจัยเรื่อง กรพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้รูปแบบการชี้แนะครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สูงขึ้นกว่าก่อนการใช้ รูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทุกคน

5.2 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านสี่แยก โรงเรียนคลองยางนุสรณ์ และโรงเรียนบ้านหนองผักแว่น ปีการศึกษา 2563 หลังการนำคู่มือไปทดลอง โรงเรียนบ้านสี่แยก โดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากสอดคล้องงานวิจัยของสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธริศร เทียบปาน นรินทร์ จุลทรัพย์ และ วันชัย ธรรมสังการ (2561 : 685) วิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้ พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงาน วิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้ มีตัวบ่งชี้รายการประเมินทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก แต่โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยาปีการศึกษา 2563 หลังการนำคู่มือไปทดลอง โรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยาโดยภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี ไม่สอดคล้องสอดคล้องงานวิจัยของ ธริศร เทียบปาน นรินทร์ จุลทรัพย์ และ วันชัย ธรรมสังการ (2561 : 685)

6. ความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ด้านการออกแบบรูปเล่มของคู่มือ มีขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร มีความเหมาะสมและ รูปเล่มของคู่มือมีความน่าสนใจและความสะดวกในการใช้สื่อสาร ด้านเนื้อหาในคู่มือ มีความทันสมัย ต่อเหตุการณ์ และการจัดเนื้อหาภายในคู่มือ เป็นหมวดหมู่ เข้าใจง่าย เนื้อหาครอบคลุมและความเหมาะสมและการจัดเนื้อหา เป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้องและเชื่อมโยงกันดี เนื้อหาของคู่มือมีความตรงต่อความต้องการการจัดเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้อง และเชื่อมโยงกันดี ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ สามารถนำคู่มือไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง นำคู่มือไปใช้ศึกษาเพิ่มเติมในใช้กระบวนการบริหารทางการบริหารจัดการงานในสถานศึกษาและความรู้จากคู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ใน การพัฒนาพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการอ่านให้สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย ไทยกรรม สุขแก้ว คำสอน และ เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ (2562 : 101 วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานวิชาการตามรูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร มีทักษะและมีสมรรถนะทางวิชาชีพที่พึงประสงค์ สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือใช้เป็นแนวทางในการเลือกอาชีพที่ตนเองถนัด สนใจ และประกอบอาชีพได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาของนักเรียนการจัดการเรียนการสอนของครู และการบริหารจัดการของผู้บริหาร โดยเฉพาะเรื่องการกำกับติดตามของผู้บริหารควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งการนำแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการของผู้บริหารและการจัดการเรียนการสอนของครู ไปปฏิบัติและกำหนดเป็นกลยุทธ์ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการสอบ O-NET ของนักเรียนโรงเรียนวัดพระยาสุเรนทร์(บุญมีอนุกุล) ให้สูงขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำผลการพัฒนาหลักสูตรในยกระดับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์วิญญู ธาริบุญ: และ นพดล เจนอักษร. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ระดับปฐมวัย. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 8(1), 122-137. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/28533>.
- กนิษฐา สุขสมัยและประเพชย์ พลสุนนท์. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม. *วารสารปริทัศน์*. 7(2), 9-25. file:///C:/Users/nissara/Downloads/tci_admin,+Journal+manager,+%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88+2%20(1).pdf.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: บุคพ้อยท์.
- ชาถุณี เหมือนโพธิ์ทอง. (2554). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการทำงานเป็นทีม ของพนักงานครูในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 . *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 2(2), 195-200. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/57804/47840>.
- ชูชาติ พวงสมจิต. (2546). *การบริหารแบบมีส่วนร่วม. เอกสารประมวลสาระชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 1-5*. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนา ธุศรีวรรณ. (2562). การพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 16 (2) (2019), 535-547. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/umt-poly/article/view/232841>
- ธริศร เทียบปาน นิรันดร์ จุลทรัพย์ และ วันชัย ธรรมสังการ. (2561). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในเขตจังหวัดภาคใต้. *วารสารมหาจุฬานาครทรรค*. 5(3), 672-678. file:///C:/Users/nissara/Downloads/11079-3737-PB.pdf
- บรรพชา บุญสิงห์และถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเปือยน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. *Journal of Education Khon Kaen University (Graduate Studies Research)*, 8(1), 147-155. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDGKKUJ/article/view/50979>
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

- ไพฑูริย์ ภูมิช่อ. (2546). การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต]. Digital Research Information Center ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital "วช." [.https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/132424](https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/132424).
- วีระศักดิ์ วงศ์อินทร์. (2557). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. ระบบฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ [.https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=67&group=20](https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?theid=67&group=20).
- รัชนิดา นิลมณี. (2554). ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับงานวิชาการของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.2(2),280-287 <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/57860>.
- โรงเรียนบ้านสี่แยก .(2558).รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนบ้านสี่แยก.https://data.boppobec.info/web/home.php?School_ID=1027740190.
- วรวิติ นกเกษม .(2556).ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่4-6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายการบริหารจัดการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาแบบบูรณาการ วังหิน 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.14 (1) , 221-232.
- สันติกา ดวงจิต. (2552). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดศรีสะเกษ.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. (2553). ประวัติและความเป็นมา. สระแก้ว: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. <https://sakarea2.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2554). แนวทางการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล. ผู้พิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2553).พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2553. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- อรุณ รักธรรม. (2540). การพัฒนาองค์การ: แนวความคิดและการประยุกต์ใช้ในระบบสังคมไทย.กรุงเทพฯ: หายบล็อกและการพิมพ์.
- อุทัย ไทยกรรม์ สุขแก้ว คำสอน และ เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ .(2562).รูปแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.13(1):88-104. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/GraduatePSRU/issue/view/9431>
- Austin, M. and Casselden, B. (2010). **A Server into the Reading Attitudes and Personal Reading Habits of Year 2 Children**. The school Librarian, 58(3), 133-135.
- Bano, J., Jabeen, J.and Qutoshi, S.B.. (2018). *Journal of Education and Educational Development*, 5(1), 42-59. Retrieved from <http://journals.iobmresearch.com/index.php/JEED/index>.
- Keeves, P. J. (1988). *Model and Model Building Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook*. Oxford: Pergamon Press.
- Steers, Richard M. (1977). *Organization Effectiveness: A Behavioral View*. Santa Monica, California: Good Year Publishing.